

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.5.2018
COM(2018) 272 final/2

2018/0128 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects the document COM(2018) 272 final.
Concerns correction of date for all linguistic versions.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta kielten opetukseen ja oppimiseen

{SWD(2018) 174 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Marraskuussa 2017 Göteborgissa pidetyn oikeudenmukaista työllisyyttä ja kasvua käsitelleen huippukokouksen keskustelujen seurauksena valtion- tai hallitusten päämiehet ilmaisivat halunsa tehdä enemmän koulutuksen ja kulttuurin alalla. Komissio antoi panoksensa keskusteluun laatimalla tiedonannon ”Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla”¹, jossa esitetään suunnitelma eurooppalaisen koulutusalueen luomisesta vuoteen 2025 mennessä. Siinä kuvataan Eurooppaa, jossa valtioiden rajat eivät haittaa laadukasta ja osallistavaa oppimista, opiskelua ja tutkimustyötä, jossa on tavallista opiskella, oppia tai työskennellä toisessa jäsenvaltiossa, jossa paljon suurempi osa ihmisistä puhuu oman äidinkieltensä lisäksi kahta muuta kieltä ja jossa ihmiset tiedostavat voimakkaasti eurooppalaisen identiteettinsä, kulttuuriperintönsä ja sen monimuotoisuuden.

Eurooppalaisten kielten oppimisen kehittäminen edistää keskinäistä ymmärrystä ja liikkuvuutta unionin sisällä ja auttaa lisäämään tuottavuutta, kilpailukykyä ja talouden sietokykyä. Kieli muodostaa lapsen kognitiivisen ja sosiaalisen kehityksen perustan, ja siksi monipuolisen kielitaidon edut vaikuttavat kaikkiin elämän osa-alueisiin.

Kielitaidolla on keskeinen merkitys luotaessa eurooppalaista koulutusalueetta. Valtion- tai hallitusten päämiehet toistivatkin 14. joulukuuta 2017 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä² tavoitteen ”kieltenoppimisen tehostamisesta, jotta useammat nuoret puhuisivat vähintään kahta eurooppalaista kieltä oman äidinkieltensä lisäksi”.

Kielitaidon puute on este liikkuvuudelle unionin alueella ja maailmanlaajuisesti sekä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen että eurooppalaisille työmarkkinoille pääsyn osalta. Vuoden 2017 vuosikertomus EU:n sisäisestä työvoiman liikkuvuudesta antaa viitteitä siitä, että kielitaitoon liittyvät esteet voivat haitata eri työmarkkinoiden taloudellisia mahdollisuuksia raja-alueilla³. Globalisaation hallintaa koskevassa pohdinta-asiakirjassa⁴ todetaan oikeutetusti, että ”a) yhä verkottuneempi maailma on tuonut mukanaan uusia mahdollisuuksia. Nykyään ihmiset matkustavat, työskentelevät, opiskelevat ja asuvat eri maissa. He ovat toisiinsa yhteydessä verkossa ja jakavat siellä ajatuksiaan, kertovat kulttuureistaan ja tuovat esiin kokemuksiaan. Opiskelijoilta on mahdollisuus osallistua verkko-opintoihin, joita järjestävät maailman merkittävimmät yliopistot”. Kielitaito on keskeisessä asemassa, jotta näitä uusia mahdollisuuksia pääsee hyödyntämään. Nuorten kielitaidon parantaminen kaikkialla unionissa vaatii pohdintaa siitä, kuinka kieltenopetusta ja -oppimista voidaan parantaa kaikilla oppivelvollisuuskoulutuksen aloilla.

Tässä suosituksessa keskitytään kielten opetukseen ja oppimiseen oppivelvollisuuskoulutuksessa (kattaen sekä yleissivistävät että ammatilliset oppilaitokset). Monipuolista kielitaitoa voidaan myöhemmin kehittää elinikäisen oppimisen näkökulmasta.

Tällä hetkellä jäsenvaltiot eivät ole edistyneet riittävästi kohti tavoitetta, josta sovittiin Barcelonan Eurooppa-neuvostossa vuonna 2002, jolloin peräänkuulutettiin lisätoimia

¹ Komission tiedonanto eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla; [COM\(2017\) 673 final](#)

² Eurooppa-neuvoston päätelmät 14. joulukuuta 2017: <http://www.consilium.europa.eu/media/32211/14-final-conclusions-rev1-fi.pdf>

³ Euroopan komissio (2017) Vuoden 2017 vuosikertomus EU:n sisäisestä työvoiman liikkuvuudesta: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8066&furtherPubs=yes>

⁴ Euroopan komissio (2017), Reflection Paper on Harnessing Globalisation: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-globalisation_en.pdf

”vähintään kahden kielen opettamiseksi hyvin varhaisesta iästä lähtien”⁵. Vaikka useimmat oppilaat aloittavat EU:ssa ensimmäisen vieraan kielen oppimisen aikaisemmin kuin aiempina vuosikymmeninä, toisen vieraan kielen osalta tavoitetaso on edelleen liian matala. Alemman perusasteen koulussa ensimmäisen vieraan kielen aloittavien oppilaiden osuus on nyt 83,8 prosenttia, mikä on 16,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2005. Yhdessätoista maassa toinen vieras kieli ei kuitenkaan ole pakollinen ylemmän perusasteen koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa, ja 16 koulutusjärjestelmässä ammatillisessa koulutuksessa opitaan huomattavasti vähemmän vieraita kieliä kuin yleissivistävässä koulutuksessa⁶.

Kun näkökulma vaihdetaan opetukseen osallistumisesta varsinaiseen osaamisen hankintaan, tutkimukset⁷ osoittavat, että taitotaso on oppivelvollisuuden päättävillä opiskelijoilla yleisesti matala ja että erot jäsenvaltioiden välillä ovat suuria. Vuonna 2012 komissio esitti analyysin kielitaidosta Euroopassa⁸. Ensimmäiseen eurooppalaiseen kielitaitotutkimukseen⁹ perustuva analyysi osoitti, että kieltenoppimiseen ja -opetukseen panostamisesta huolimatta koulutusjärjestelmillä on edelleen vaikeuksia parantaa kielitaitoa.

Vaikka yleisesti ollaan yhtä mieltä siitä, että kielitaidon arviointi voisi edistää monikielisyyttä ja tukea tehokkaampaa kielten opetusta ja oppimista koulussa, kielitaidosta unionissa ei ole olemassa vertailukelpoista tietoa. Kielitaidon testaamisen vertailtavuutta jäsenvaltioissa koskeva tutkimus osoitti, että nykyiset kielitaidon paranemisen arviointi- ja seurantamenetelmät eivät myöskään anna kattavaa kuvaa yksilön kielitaidosta. Täsmällisemmän ja vertailukelpoisen tiedon saaminen kielitaidon tasosta unionissa vaatisi säännöllistä lisätietojen keruuta¹⁰.

Tässä ehdotuksessa käsitellään a) tarvetta investoida kielten oppimiseen keskittymällä oppimistuloksiin ja b) vaihtoehtoja tehostaa kielten oppimista oppivelvollisuuskoulutuksessa lisäämällä kouluopetuksen kielitietoisuutta.

Kielitietoiset koulut sisällyttävät kielten (sekä vieraiden kielten että koulukäyntikielen) oppimisen oppiainerajat ylittävään lähestymistapaan, joka perustuu kielenoppijoiden kielitaidon arviointiin ja auttaa heitä parantamaan kielitaitoaan tarpeiden, olosuhteiden, kykyjen ja kiinnostuksenkohteiden mukaisesti¹¹.

Hyvin kielitietoiset koulut ja koulutuskeskukset voisivat olla keskeisiä tekijöitä rakennettaessa eurooppalaista koulutusalueita, sillä ne osaavat herättää kiinnostuksen muihin maihin, kulttuureihin ja kieliin ja luoda perustan oppimiseen liittyvälle liikkuvuudelle ja rajatylittävälle yhteistyölle. Tässä suositusehdotuksessa esitetään konkreettisia vaihtoehtoja

⁵ Barcelonassa maaliskuussa 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajavaltion päätelmät, http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/barcelona_european_council.pdf.

⁶ Euroopan komissio / EACEA / Eurydice (2017) Key data on teaching languages at school in Europe, painos 2017, https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

⁷ Esimerkiksi: Language competences for employability, mobility and growth, SWD(2012)372: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012SC0372&from=EN>; Eurooppalainen kielitaitotutkimus tehtiin vuonna 2011. Sen tulokset julkaistiin kesäkuussa 2012. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

⁸ Language competences for employability, mobility and growth, SWD(2012)372: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012SC0372&from=EN>

⁹ Eurooppalainen kielitaitotutkimus tehtiin vuonna 2011. Sen tulokset julkaistiin kesäkuussa 2012. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

¹⁰ Euroopan komissio (2015), Study on comparability of language testing in Europe, http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/language-test-summary_en.pdf. Komissio ehdotti vuonna 2014 eurooppalaisia kielitaidon vertailuarvoja, mutta neuvosto hylkäsi ehdotuksen.

¹¹ Katso esimerkiksi Carl James ja Peter Garrett: [Language awareness in the classroom](#).

kielten oppimisen parantamiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että nuoret puhuisivat kahta kieltä taitavan kielenkäyttäjän tasolla ja toista vierasta kieltä itsenäisen kielenkäyttäjän tasolla¹².

Lisäksi siinä nostetaan esiin kysymys kieltenoppimisen vertailuarvon käyttöönotosta unionissa. Vertailuarvo voisi edistää tehokkaiden ja toimivien kielistrategioiden kehittämistä ja parantaa yleisesti kielitaidon tasoa unionissa.

- Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Kieltenoppimista käsitellään useilla koulutukseen liittyvillä politiikanaloilla.

Vuonna 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksessa elinikäisen oppimisen avaintaidoista¹³ määritellään kaksi kielen oppimiseen liittyvää taitoa: ”viestintä äidinkielellä” (äidinkielen katsotaan usein olevan sama kuin koulunkäyntikieli) ja ”viestintä vierailta kielillä”. Suosituksen tarkistus julkistettiin uudessa osaamisohjelmassa Euroopalle¹⁴. Komission 17 päivänä tammikuuta 2018 hyväksymä ehdotus uudeksi neuvoston suositukseksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista¹⁵ ehdotetaan ”lukutaidon” ja ”kielitaidon” määrittelemistä, mikä tarjoaisi joustavamman käsityksen äidinkielen ja koulunkäyntikielen suhteesta. Uusi lähestymistapa vastaa sekä heikon lukutaidon¹⁶ että puutteellisen kielitaidon haasteisiin Euroopassa.

Vahva yhteys lukutaidon ja kielten välillä korostaa käsitystä siitä, että opetuskielen taitoja on kehitettävä edelleen riippumatta siitä, onko koulunkäyntikieli oppijan äidinkieli vai vieras kieli.

Kielten oppimisen lisääminen tukee myös ajatuksia, joita esitetään komission ehdotuksessa neuvoston suositukseksi yhteisten arvojen, osallistavan koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisesta ulottuvuuden edistämisestä,¹⁷ sillä se helpottaa liikkuvuutta, kulttuurienvälistä vaihtoa ja yhteisymmärrystä ja tukee yhteisten arvojen ymmärtämistä.

Komission tiedonannossa digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta¹⁸ käsitellään digitaalitekniikan tehokkaampaa käyttöä oppimisessa, kielenoppiminen mukaan lukien. Siinä

korostetaan digitaalitekniikan merkitystä vahvistettaessa verkottumista. ”[Niissä] kehitetään kohdennettua monikielistä sisältöä ja hyödynnetään EU:n foorumeja, kuten School Education Gateway -portaalia ja Teacher Academy -hanketta¹⁹”.

- Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Tämän suosituksen tärkein tavoite on täydentää komission käynnissä olevaa työtä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanemiseksi siten, että suositus tukee edelleen

¹² Taitavan ja itsenäisen kielenkäyttäjän määritelmät löytyvät yhteisestä eurooppalaisesta viitekehyksestä (Common European Framework of Reference – global scale table): <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale>

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18. joulukuuta 2006, elinikäistä oppimista edistävästä avaintaidoista ([2006/962/EC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A2006L0962))

¹⁴ Uutta osaamisohjelmaa koskevassa komission tiedonannossa [COM/2016/0381](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A20160381) mainitaan usein kielitaidon hankkimisen merkitys osana yleistä Euroopan osaamispolitiikkaa.

¹⁵ Ehdotus neuvoston suositukseksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista, [COM\(2018\) 24](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A2018024) Commission Staff Working Document on Key Competences for Lifelong Learning, [SWD\(2018\)14](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A2018014)

¹⁶ OECD (2016) PISA 2015 -tulokset, <https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf>.

¹⁷ Ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisten arvojen, osallistavan koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä, [COM\(2018\) 23 final](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A2018023)

¹⁸ Komission tiedonanto digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta, [COM\(2018\) 22](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A2018022)

¹⁹ Teacher Academy -hanke: https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/teacher_academy.htm

”[oikeutta] laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä²⁰.” Kielitaitoa pidetään yhtenä tärkeimmistä taidoista, joita tällä alalla tarvitaan.

Komission tiedonannossa kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistämisestä EU:n raja-alueilla²¹ esitetään raja-alueiden monikielisuuden tukemista. Siinä jäsenvaltioita, alueita ja kuntia kehoitetaan ”hyödyntämään elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia kaksikielisyyttä edistävien toimien tehostamiseksi”.

Myös vuoden 2018 työllisyyden suuntaviivoissa²² ehdotetaan, että ”oppijoiden ja työvoiman liikkuvuutta olisi edistettävä parantamalla työllistyvyyttä edistäviä taitoja ja hyödyntämällä täysimääräisesti eurooppalaisten työmarkkinoiden mahdollisuudet. Olisi poistettava koulutuksen liikkuvuuteen, työ- ja yksilöllisiin eläkkeisiin ja pätevyyden tunnustamiseen liittyviä esteitä.” Puutteellista kielitaitoa voidaan pitää liikkuvuuden tärkeimpänä esteenä. Ongelmaan voidaan puuttua yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen keinoin, oppivelvollisuuskoulutus mukaan lukien.

Komission vuonna 2016 antamassa kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevassa toimintasuunnitelmassa²³ korostetaan, että opetus ja koulutus kuuluvat tehokkaimpiin kotouttamisvälineisiin. Siinä todetaan, että ”kohdemaan kielen oppiminen on ratkaisevan tärkeää, jotta kolmansien maiden kansalaisten kotoutumisprosessi onnistuu. [...] Kaikilla lapsilla heidän perheeseensä, kulttuuritaustaansa tai sukupuoleensa katsomatta on oikeus koulutukseen, jotta he voivat kehittyä. Pakolaislasten koulutuksessa saattaa olla ollut katkos, ja joissain tapauksissa he eivät ole ehkä voineet käydä koulua lainkaan ja tarvitsevat erityistä tukea, muun muassa tukiopetusta. Opettajilla on oltava tarvittavat taidot tällaisten lasten auttamiseksi, ja heitä olisi tuettava heidän työssään yhä monimuotoisemmissa luokissa myös koulunkäynnin keskeyttämisen ja koulutukseen liittyvän eriarvoisuuden ehkäisemiseksi.”

²⁰ Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin 20 periaatetta:
https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_fi

²¹ Komission tiedonanto kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistämisestä EU:n raja-alueilla, [COM\(2017\) 534](#)

²² Annex to the Proposal for a Council Decision on guidelines for the employment policies of the Member States, [COM\(2017\) 677 final](#)

²³ Komission tiedonanto kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta, [COM\(2016\) 377](#).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- Oikeusperusta

Tämä suositus on yhdenmukainen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan kanssa. Sopimuksen 165 artiklan mukaan unioni myötävaikuttaa korkealaatuisen koulutuksen kehittämiseen rohkaisemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimintaa pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta koulutusjärjestelmien sisällöstä ja järjestämisestä. Siinä todetaan myös, että unionin on pyrittävä kehittämään eurooppalaista ulottuvuutta koulutuksessa erityisesti jäsenvaltioiden kielten opetuksella ja levittämällä.

Sopimuksen 166 artiklan mukaan unioni toteuttaa ammatillista koulutusta koskevaa politiikkaa, joka tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia, pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä. Siinä todetaan myös, että unioni edistää ”ammattiin kouluttavien ja ammattia opiskelevien, erityisesti nuorison, liikkuvuutta.” Kielten oppimisen ja opettamisen tukeminen edistää tätä tavoitetta.

Tässä suosituksessa ei ehdoteta unionin sääntelyvallan laajentamista tai sitovia velvoitteita jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot päättävät kansallisten olosuhteidensa mukaisesti, miten ne panevat neuvoston suosituksen täytäntöön.

- Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Komissio esittää näitä toimenpiteitä kannustaakseen, tukeakseen ja täydentääkseen jäsenvaltioiden toimia kielten oppimisen alalla kunnioittaen samalla niiden kokonaisvastuuta omista koulutusjärjestelmistään.

Oppivelvollisuuskoulutukseen sisältyvä kielten oppiminen ei ole edistynyt Barcelonan Eurooppa-neuvoston 2002 antamissa puheenjohtajan päätelmissä ilmoitettujen aikomusten mukaisesti. Kielitaidon puutteen katsotaan yhä olevan este vapaalle liikkuvuudelle ja rajat ylittävälle kaupalle ja palveluille²⁴.

Unionin tasolla toteutettavien toimien lisäarvo perustuu unionin kykyyn

- helpottaa hyvien käytäntöjen vaihtoa ja jakamista eri maissa olevien organisaatioiden välillä kielitietoisuuden ja kielten opetuksen ja oppimisen parantamiseksi ja
- kehittää aloitteita, jotka puolestaan tukevat kieltenoppimiseen liittyviä aloitteita eurooppalaisella koulutusalueella, tukevat opettajia ja koulujen johtajia tehtävissään ja kehittävät edelleen kielistrategioita ja monikielisiä lähestymistapoja edistään samalla yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen laatua ja osallistavuutta.

- Suhteellisuusperiaate

Ehdotuksessa esitetään esimerkkejä hyvistä käytännöistä ja tarjotaan tukea jäsenvaltioille hyvien käytäntöjen ja tiedon jakamiseen ja toimintatapojen kehittämiseen sekä kansallisella että unionin tasolla. Koska jäsenvaltioiden sitoumukset ovat vapaaehtoisia ja jokainen jäsenvaltio päättää kielten opetusta ja oppimista koskevasta lähestymistavastaan, toimenpiteitä pidetään oikeasuhteisena.

²⁴ Komission tiedonanto kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistämisestä EU:n raja-alueilla, [COM\(2017\) 534](#)

- Toimintatavan valinta

Neuvoston suositus on soveltuva väline yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla, jonka osalta unionilla toimivalta antaa jäsenvaltioille tukea, ja se on usein käytetty väline unionin toimissa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla. Oikeudellisena välineenä se on osoitus jäsenvaltioiden sitoutumisesta asiakirjan toimenpiteisiin ja luo vahvemman poliittisen perustan tämän alan yhteistyölle samalla kun kunnioitetaan täysin jäsenvaltion toimivaltaa opetuksen ja koulutuksen alalla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- Voimassa olevaa lainsäädäntöä koskevat jälkiarviointit/toimivuustarkastukset

Ei sovelleta.

- Sidosryhmien kuulemiset

Tämä suositus pohjautuu avaintaitoja koskevan suosituksen kielinäkökohdista tehdyn sidosryhmäkuulemisen olennaisiin osiin²⁵. Kielitaidon osalta verkkokuulemisessa, kannanotoissa sekä kuulemiskokouksissa ja -konferensseissa korostui tarve vastata lukutaidon, kielten ja viestinnän taitovaatimuksiin nykypäivän monikielisyssä ja kulttuurisesti monimuotoisissa yhteiskunnissa yhtenäisemmällä tavalla.

Lisäksi olisi keskityttävä enemmän lukutaitoon ja kielen kehitykseen yleisesti. Tähän voi sisältyä laajempi näkökulma siihen, mistä kielitaito nykyisin koostuu, ottaen huomioon erikoisalojen ja akateemisen kielenkäytön tai digitaalisen viestinnän kehityssuuntaukset.

Kerätäkseen laajaa aineistoa ja herättääkseen keskustelua alkuperäisistä ideoista, joita tässä suosituksessa kehitetään edelleen, komissio järjesti helmikuun 2018 alussa sidosryhmätapaamisen, johon osallistui noin 60 kansalaisyhteiskunnan ja akateemisten organisaatioiden edustajaa ja keskeistä sidosryhmää sekä 20 edustajaa jäsenvaltioiden opetusministeriöistä.

Kuulemiskokouksessa vahvistettiin yleisesti merkitys, joka on komission ehdotuksella neuvoston suositukseksi kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta unionin kouluissa tapahtuvaan kieltenoppimiseen. Useat puhujat esittivät näkökohdan, että vuoden 2002 jälkeen edistyminen on ollut rajallista ja että suosituksessa olisi tarpeen ehdottaa aloitteita, joilla voitaisiin tosiasiallisesti parantaa kieltenoppimista. Kielistrategioiden katsottiin olevan koulutasolla hyödyllisiä, sillä koulujen on ratkaistava erilaisia haasteita ja niillä on kielihaasteiden ratkaisemisessa erilaisia tarpeita (raja-alueet, maahanmuuttaja- tai vähemmistötaustaisten oppilaiden määrä).

Useat osallistujat ilmaisivat huolensa siitä, että yliopistot sulkevat vieraiden nykykielten laitoksia, mikä pahentaa pulaa pätevistä kieltenopettajista. Opettajien puute vaarantaa vieraiden nykykielten opetuksen oppivelvollisuustasolla.

²⁵ Euroopan komissio (2017), Report on the results of the stakeholder consultation - <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/96e12ad1-8b9b-11e7-b5c6-01aa75ed71a1/language-en>

Muita esiin tulleita seikkoja:

- Olisi luotava sellaisia oppimisympäristöjä, joissa kielet saavat kukoistaa ja joissa kielten oppimisen kysyntää ja motivaatiota tuetaan, varmistaen, että opetusmenetelmät ovat oppijakohtaisia ja oppijan itsenäisyyttä edistetään.
- Opettajat ja koulujen johtajat tarvitsevat tukea ja resursseja. Opettajien valmennus- ja koulutustausta nähtiin keskeisinä kysymyksinä käsitysten muuttamisessa ja kielten oppimisen parantamisessa Euroopassa.
- Maahanmuuttaja- tai vähemmistötaustaisten lasten erityistilanteeseen olisi kiinnitettävä huomiota. Tämä sisältää kielitaidon arvioinnin uudelleentarkastelun, sillä se voi edistää parempaa oppimista, erityisesti kun lasten monikielisyys otetaan huomioon.
- Olisi tuettava sellaisen olemassa olevan osaamisen ja kielitaidon tunnustamista, joka ei ole osa opetussuunnitelmaa. Kielitarjonnan moninaisuuden tukeminen kouluissa eli muitakin kieliä kuin englantia olisi tuettava.
 - Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö

Suositus perustuu aiemman kieltenopetukseen keskittyvän työryhmän työhön eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisessa viitekehysessä (ET2020)²⁶.

Viime aikoina, vuosina 2016 ja 2017, komissio on järjestänyt useita aihekohtaisia asiantuntijapaneeleita ja kaksi vertaisoppimistilaisuutta, joilla oli kaksi toisiinsa liittyvää tavoitetta: antaa palautetta luku- ja kielitaidoista avaintaitojen viitekehysen päivittämistä varten ja selvittää, kuinka jäsenvaltiot auttavat maahanmuuttajalapsia hankkimaan nopeasti koulunkäyntikielen taidon (nykyinen ET2020:n painopiste)²⁷.

Myös uusimmassa eurooppalaisten koulujen kieltenopetusta koskevassa avaintietoraportissa esitetään arvokkaita näkökulmia kieltenopetuksen tarjonnan suuntauksiin eri puolilla Eurooppaa, mukaan lukien (ensimmäistä kertaa) tietoja maahanmuuttajalapsille suunnatusta jäsennellystä kieliavusta²⁸.

- Vaikutustenarviointi

Vaikutustenarviointia ei tehty, koska lähestymistapa täydentää jäsenvaltioiden aloitteita, koska ehdotetut toimet perustuvat vapaaehtoisuuteen ja kun otetaan huomioon odotettujen vaikutusten laajuus. Ehdotuksen laatimisessa käytettiin aiemmista tutkimuksista sekä jäsenvaltioiden ja julkisessa kuulemisessa saatuja tietoja.

Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen

Ei sovelleta.

- Perusoikeudet

Suosituksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, mukaan lukien oikeus koulutukseen sekä

²⁶ Kaikki raportit ovat saatavilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/education/library_en?field_eac_eat_event_categories_value=language_teaching_learning&field_eac_eat_type_of_document_value=All&field_eac_eat_year_value=2014&=Apply

²⁷ Kaikki raportit ovat saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/education/policy/multilingualism/multilingual-classrooms_en.

²⁸ Euroopan komissio/Eurydice (2017), Key Data on Teaching Languages at School in Europe, https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

kulttuurisen, uskonnollisen ja kielellisen monimuotoisuuden kunnioittamiseen ja syrjimättömyyteen. Suosituksessa edistetään erityisesti 24 artiklassa vahvistettuja lapsen oikeuksia ja otetaan huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista, erityisesti sen 29 artiklan 1 kohdan c alakohdan, jossa tarkennetaan, että lapsen koulutuksessa on edistettävä kunnioitusta lapsen vanhempia, omaa sivistyksellistä identiteettiä, kieltä ja arvoja, lapsen asuin- ja synnyinmaan kansallisia arvoja sekä hänen omastaan poikkeavia kulttuureita kohtaan²⁹. Tämä suositus on pantava täytäntöön näitä oikeuksia ja periaatteita noudattaen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tässä suosituksessa ehdotettuja talousarvioon vaikuttavia toimia tuetaan Erasmus+ -ohjelman olemassa olevista varoista sekä mahdollisesti Horisontti 2020 -ohjelmasta tai Euroopan rakenne- ja investointirahastoista edellyttäen, että toimia koskevien perussäädösten säännökset mahdollistavat kyseisen tuen. Tämä aloite ei vaikuta neuvotteluihin seuraavasta monivuotisesta rahoituskehiksestä ja tulevista ohjelmista. EU:n talousarviosta ei tarvita lisäresursseja.

5. LISÄTIEDOT

- Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Komissio ehdottaa, että toteuttamisen tueksi laaditaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ohjausmateriaalia, joka voisi täyttää tunnistetut aukot taitosuuntautuneen opetuksen ja oppimisen täytäntöönpanossa.

Komissio aikoo raportoida suosituksen käytöstä eurooppalaisen koulutusyhteistyön puitteissa.

- Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)

Ei sovelleta.

- Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Jäsenvaltioita koskevat säännökset

Jotta lapsia ja nuoria voidaan auttaa hankkimaan taitavan kielenkäyttäjän taso vähintään yhdessä muussa eurooppalaisessa kielessä ja kannustaa saavuttamaan itsenäisen kielenkäyttäjän taso kolmannessa kielessä, ehdotuksessa suositellaan, että jäsenvaltiot

- soveltavat kokonaisvaltaisia lähestymistapoja kielten opetuksen ja oppimisen tehostamiseen kaikilla tasoilla sekä kaikilla yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla
- kehittävät kielitietoisia kouluja suosituksen liitteessä kuvailtujen toimintalinjojen mukaisesti ja antavat siten opettajille asianmukaista koulutusta ja tukea
- edistävät oppimiseen liittyvää liikkuvuutta kaikkien kieltenopettajien koulutuksessa ja edistävät ulkomailla suoritettavia opintojaksoja
- tunnistavat ja edistävät innovatiivisia, osallistavia ja monikielisiä opetusmenetelmiä käyttäen eurooppalaisia työkaluja ja alustoja silloin, kun se on tarkoituksenmukaista
- pyrkivät kehittämään menetelmiä, joilla seurataan kielitaidon kehitystä koulutuksen eri vaiheissa.

Komissiota koskevat säännökset

Suosituksessa kehoitetaan suhtautumaan myönteisesti komission aikomukseen

²⁹ YK:n (1989) yleissopimus lapsen oikeuksista, hyväksytty 20.11.1989: <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

- tukea suosituksen ja sen liitteen täytäntöönpanoa helpottamalla vertaisoppimista jäsenvaltioiden keskuudessa ja kehittämällä sopivia vertailumateriaaleja ja työkaluja
- mahdollistaa Euroopan unionin rahoitus kielten opetuksen ja oppimisen tukemiselle ja vahvistaa erityisesti oppijoiden liikkuvuusosiota Erasmus+ -ohjelmassa, joka on EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma
- vahvistaa yhteistyötä Euroopan neuvoston ja sen Eurooppalaisen nykykielten keskuksen kanssa niiden omilla erikoistumisaloilla.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS**kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta kielten opetukseen ja oppimiseen****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka**

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 ja 166 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tiedonannossaan ”Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla³⁰” Euroopan komissio esittää suunnitelman eurooppalaisesta koulutusalueesta, jossa valtioiden rajat eivät haittaa laadukasta ja osallistavaa oppimista, opiskelua ja tutkimustyötä, jossa on tavallista viettää aikaa toisessa jäsenvaltiossa opiskelemassa, oppimassa tai työskentelemässä, jossa paljon suurempi osa ihmisistä puhuu oman äidinkieltensä lisäksi kahta muuta kieltä ja jossa ihmiset tiedostavat voimakkaasti eurooppalaisen identiteettinsä, kulttuuriperintönsä ja sen monimuotoisuuden.
- (2) Oikeudenmukaisia työpaikkoja ja kasvua käsitelleen Göteborgin huippukokouksen epävirallisen työistunnon aikana valtion- tai hallitusten päämiehet keskustelivat koulutuksen ja kulttuurin merkityksestä Euroopan tulevaisuudelle. Eurooppa-neuvoston päätelmissä 14. joulukuuta 2017³¹ kehoitettiin jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota edistämään tämän alan työtä, kukin oman toimivaltansa puitteissa.
- (3) Kielitaito on eurooppalaista koulutusaluetta koskevan suunnitelman painopiste. Kun koulutukseen ja työhön liittyvä liikkuvuus kasvaa unionin sisällä, maahanmuutto kolmansista maista unioniin kasvaa ja yhteistyötä tehdään globaalissa mittakaavassa, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmissä on arvioitava uudelleen kielten opetukseen ja oppimiseen liittyviä haasteita ja Euroopan kielellisen monimuotoisuuden tarjoamia mahdollisuuksia.
- (4) Kieltenoppimisen lisääminen ja tehostaminen voisi vahvistaa opetuksen eurooppalaista ulottuvuutta³². Se voisi edistää eurooppalaista identiteettiä kaikessa monimuotoisuudessaan täydentäen paikallisia, alueellisia ja kansallisia identiteettejä ja perinteitä sekä luoda parempaa ymmärrystä unionista ja sen jäsenvaltioista.
- (5) Lähes puolet eurooppalaisista ilmoittaa, etteivät he pysty käymään keskustelua muulla kielellä kuin äidinkielellään³³. Puutteellinen kielitaito aiheuttaa vaikeuksia ja on

³⁰ Komission tiedonanto eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla; [COM\(2017\) 673 final](#)

³¹ Eurooppa-neuvoston päätelmät 14. joulukuuta 2017: <http://www.consilium.europa.eu/media/32211/14-final-conclusions-rev1-fi.pdf>.

³² Ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisistä arvoista, osallistavasta koulutuksesta ja opetuksen eurooppalaisesta ulottuvuudesta, [COM\(2018\) 23 final](#)

³³ Europeans and their languages – erityiseurobarometrin 2012 yhteenvetoraportti: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_386_sum_en.pdf.

esteenä merkitykselliselle vuorovaikutukselle julkishallinnon ja yksilöiden välillä yli rajojen unionissa.³⁴

- (6) Vain neljä kymmenestä keskiasteen oppijasta saavuttaa ensimmäisessä vieraassa kielessään tason ”itsenäinen kielenkäyttäjä”, joka viittaa kykyyn käydä yksinkertaista keskustelua. Vain neljäsosa saavuttaa tämän tason toisessa vieraassa kielessään³⁵. Vertaileva yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kieliä koskeva analyysi³⁶ osoitti, että suurin osa jäsenvaltioista kohtaa haasteita varmistaessaan, että kieltenopetuksen oppimistulokset ovat asianmukaisia. Vaikka haasteita on kaikilla koulutuksen aloilla, ne koskevat erityisesti ammatillista koulutusta, jossa kielten oppimiselle annetaan vähemmän painoarvoa.
- (7) Rajallinen kielitaito on edelleen yksi suurimmista esteistä Euroopan koulutus- ja nuoriso-ohjelmien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiselle³⁷. Toisin sanoen parempi kielitaito antaa yksilöille paremmat mahdollisuudet hyödyntää sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia, kuten työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, sekä tehdä enemmän tietoon perustuvia ja oikeudenmukaisempia päätöksiä mahdollisuuksista muissa EU-maissa.
- (8) Vieraan kielen taito tarjoaa kilpailuetua sekä yrityksille että työnhakijoille – jos kielitaito on yksi muista hyödyllisistä taidoista³⁸. Vieraiden kielten osaamisen ja työpaikan saamisen välillä on positiivinen korrelaatio³⁹. Kuitenkin viimeisimmän ammatillista koulutusta koskevan kyselytutkimuksen (CVTS 2016) tulokset osoittavat, että vain 7,9 prosenttia yrityksistä (jotka tarjoavat koulutusta työntekijöilleen) lähettävät työntekijänsä kielikursseille (osuus vaihtelee Slovakian 22,1 prosentista Irlannin 0,5 prosenttiin).
- (9) Ihmiset tarvitsevat oikeanlaisia taitoja ja osaamista voidakseen pitää yllä nykyistä elintasoa, tukeakseen korkeaa työllisyysastetta ja edistääkseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta tulevaisuuden yhteiskunnassa ja työelämässä⁴⁰. Tämä on myös keskeinen näkökanta maahanmuuttajalasten, -opiskelijoiden ja -aikuisten täyden integroitumisen varmistamiseksi⁴¹. Yhteiskunnassa, joka on yhä liikkuvampi ja digitaalisempi, on haettava uusia tapoja oppia⁴². Parempi kielitaito voisi tukea lisääntyvää liikkuvuutta ja yhteistyötä unionin sisällä. Erityisesti digitaalinen kehitys mahdollistaa yhä useampien kielten oppimisen ja harjoittelun luokkahuoneen ja opetussuunnitelman ulkopuolella. Nykyiset arviointikäytännöt eivät vastaa täysin tätä kehitystä.

³⁴ Komission tiedonanto kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistämisestä EU:n raja-alueilla, [COM\(2017\) 534](#)
³⁵ Euroopan komissio (2012) – First European Survey on language competences, executive summary: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

³⁶ Euroopan komissio (2014) – Comparative analysis of languages in education and training: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/lang-eat_en.pdf

³⁷ Erasmus+ -ohjelma tarjoaa verkossa toimivaa kielivalmennuspalvelua tilanteen helpottamiseksi. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/online-linguistic-support_en.

³⁸ Euroopan komissio (2015) [Study on Foreign Language Proficiency and Employability](#).

³⁹ Euroopan komissio (2015) [Languages and employability](#).

⁴⁰ Katso Euroopan komission pohdinta-asiakirja ”Social Dimension of Europe” (2017), https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-social-dimension-europe_en.pdf.

⁴¹ Komission tiedonanto kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta, [COM\(2016\) 377](#).

⁴² Katso Euroopan komission pohdinta-asiakirja ”Reflection Paper on Harnessing Globalisation” (2017), https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_en.

- (10) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin⁴³ ensimmäisessä periaatteessa todetaan, että jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat täysipainoisen osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä. Kielitaito on yksi avaintaidoista, jotka voisivat parantaa työllisyyttä, itsensä toteuttamista, aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista osallisuutta. Se määritellään ”[kykynä] käyttää eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti viestinnässä”⁴⁴.
- (11) Yli puolet jäsenvaltioista tunnustaa virallisesti rajojensa sisäisiä alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä, mukaan lukien kansalliset viittomakielet, joita voidaan käyttää oikeudellisiin ja hallinnollisiin tarkoituksiin. Monet näistä kielistä ylittävät kansalliset rajat. Maahanmuuttajaryhmien kielet täydentävät kuvaa Euroopan kielistä⁴⁵.
- (12) Koulut ovat entistä tietoisempia tarpeesta varmistaa, että kaikki lapset, taustasta ja ensimmäisestä kielestä riippumatta, saavuttavat koulukäyntikielessä erittäin hyvän osaamistason, tarvittaessa erityisin tukitoimin. Tämä tukee oikeudenmukaisuutta ja tasavertaisia mahdollisuuksia sekä vähentää koulunkäynnin keskeyttämisen riskiä⁴⁶.
- (13) Koulujen kielitietoisuus voisi sisältää tietoisuuden ja ymmärryksen kaikkien oppilaiden kielitaidosta, mukaan lukien sellaisten kielten taito, joita ei opeteta kyseisessä koulussa. Koulut voivat erottaa toisistaan eri kielitaidon tasoja asiayhteyden ja kielenkäyttötarkoituksen mukaan sekä kunkin oppijan olosuhteiden, tarpeiden, kykyjen ja kiinnostuksenkohteiden mukaan.
- (14) Yli puolessa Euroopan unionin koulutusjärjestelmistä⁴⁷ mainitaan haasteeksi pula opettajista tietyissä oppiaineissa, kuten vieraissa nykykielissä, ja monet jäsenvaltiot ovat tehneet uudistuksia ja ottaneet käyttöön uudistuksia tai kannustimia, jotta kieltenopettajia saataisiin lisää. Nämä uudistukset ja kannustimet voisivat sisältää stipendejä, joilla houkutellessa kieliaineista valmistuneita, joilla on muuta työkokemusta, opetuksen tai uudistettujen opettajankoulutusohjelmien pariin⁴⁸.
- (15) Aloitteet avaintaitojen parantamiseksi kouluopetuksessa⁴⁹, myös kytkemällä kokemukset paremmin akateemiseen oppimiseen käyttäen digitaaliteknologiaa ja tukien innovaatiota kouluissa, ovat vahvistaneet oppimistuloksiin keskittymistä⁵⁰. Ne ovat myös tukeneet kielitaidon hankkimista.
- (16) Sisällön ja kielen integroitu opetus eli oppiaineiden opettaminen vieraalla kielellä sekä kieltenoppimisen digitaaliset ja verkkotyökalut ovat osoittautuneet toimiviksi välineiksi erityyppisille oppijoille⁵¹. Kieltenopettajat kaikkialla Euroopassa voisivat

⁴³ Komission tiedonanto Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin perustamisesta, [COM\(2017\) 250](#)

⁴⁴ Ehdotus neuvoston suositukseksi elinikäistä oppimista edistävistä avaintaidoista, [COM\(2018\) 24](#)

⁴⁵ Euroopan komissio / EACEA / Eurydice (2017) Key data on teaching languages at school in Europe, painos 2017, https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

⁴⁶ Euroopan komissio (2017): Koulutuksen seurantakatsaus: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_fi

⁴⁷ Euroopan komissio / EACEA / Eurydice (2018) Teaching careers in Europe: Access, progression and support:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/b/b9/220EN_teaching_careers_N_cert.pdf

⁴⁸ Euroopan komissio (2014), Languages in education and training: Final comparative analysis, ks. alaviite 36.

⁴⁹ Commission Staff Working Document on Key Competences for Lifelong Learning, [SWD\(2018\) 14](#)

⁵⁰ Komission tiedonanto koulujen kehittämisestä ja huipputason opetuksesta, [COM\(2017\) 248](#).

⁵¹ Euroopan komissio (2014): Report on improving the effectiveness of language learning: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/clil-call_en.pdf

hyötyä jatkuvasta ammatillisesta kehityksestä sekä päivittämällä digitaalisia taitojaan että oppimalla, kuinka he voivat parhaiten tukea opetusmenetelmiään käyttämällä erilaisia metodeja ja uutta teknologiaa. Avoimien oppimisresurssien kartoitus⁵² voisi tukea opettajia tässä asiassa.

- (17) Kielitaidon määrittelyä ja kehittämistä on tuettu erilaisilla eurooppalaisilla aloitteilla. Kieliä koskeva yhteinen eurooppalainen viitekehys on läpinäkyvä, johdonmukainen ja kattava vertailuväline taitotasojen arviointiin ja vertaamiseen⁵³. Siinä erotetaan toisistaan perustaso, itsenäisen kielenkäyttäjän taso ja taitavan kielenkäyttäjän taso, joista jälkimmäinen mahdollistaa kielenkäyttäjän työskentelyn tai opiskelun arviointikielillä. Vuonna 2018 työkalua täydennettiin uusilla sovitteilla, nuoria oppijoita ja viittomakieliä koskevilla kuvauksilla, tavoitteena parantaa saatavuutta laajemmalle yleisölle⁵⁴.
- (18) Kielihankkeiden eurooppalainen laatuleima⁵⁵ palkitsee huipputaiteiden ja innovoinnin kieltenopetuksen alalla kaikissa osallistuvissa maissa. Se kannustaa kouluja käyttämään uusia menetelmiä ja strategioita paikallisten, alueellisten, kansallisten ja eurooppalaisten tavoitteiden edistämiseksi. Se on osaltaan parantanut tietoisuutta eurooppalaisesta yhteistyöstä kielten opetuksessa ja oppimisessa sekä monikielisen dynamiikan edistämiseksi eri koulutusaloilla⁵⁶.
- (19) Kaikki jäsenvaltiot ovat tunnustaneet tarpeen kehittää monikielisyyttä ja kielitaitoa unionissa⁵⁷. Jotta kuva kielitaidosta unionissa olisi selkeämpi, komissio valmistelee ehdotusta uudesta eurooppalaisesta kielitaidon vertailuarvosta, tiedonkeruuseen liittyvät vaihtoehdot mukaan lukien.
- (20) Vaikka on totta, että kielitaito karttuu koko elämän ajan ja mahdollisuuksia tähän olisi oltava kaikissa elämänvaiheissa, tässä suosituksessa käsitellään erityisesti oppivelvollisuuskoulutusta ja noudatetaan täysimääräisesti toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita kyseisellä alalla.

SUOSITTELEE, ETTÄ JÄSENVALTIOT

kansallisen ja unionin lainsäädännön, käytettävissä olevien resurssien ja kansallisten olosuhteiden mukaisesti sekä tiiviissä yhteistyössä kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa:

- (1) Tutkivat tapoja auttaa nuoria hankkimaan – koulunkäyntikielensä lisäksi – taitavan kielenkäyttäjän tason vähintään yhdessä eurooppalaisessa kielessä ennen toisen asteen koulutuksen päättymistä ja kannustavat itsenäisen kielenkäyttäjän tason hankkimiseen kolmannessa kielessä.

⁵² Eurooppalainen nykykielten keskus: ICT-Rev <https://ict-rev.ecml.at/>.

⁵³ Euroopan neuvosto (2001) – Common European Framework of Reference for Languages: https://www.google.com/search?hl=en&q=Global+levels+https%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcommon-european-framework-reference-languages%2Ftable-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale&gws_rd=ssl

⁵⁴ Euroopan neuvosto (2018) – CEFR: Companion Volume with new descriptors: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>

⁵⁵ Kielihankkeiden eurooppalainen laatuleima myönnetään Euroopan komission Erasmus+ -ohjelman tarjoamissa puitteissa.

⁵⁶ Kielihankkeiden eurooppalainen laatuleima: http://ec.europa.eu/education/initiatives/language-label_fi

⁵⁷ Neuvoston päätelmät monikielisyydestä ja kielitaidon kehittämisestä 2014, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142692.pdf

- (2) Soveltavat kokonaisvaltaista lähestymistapaa kielten opetuksen ja oppimisen parantamiseen kansallisella, alueellisella, paikallisella tai koulun tasolla hyödyntäen liitteessä olevia esimerkkejä toimintatavoiksi.
- (3) Varmistavat, että lähestymistapa koskee oppivelvollisuuteen kuuluvan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kaikkia sektoreita alkaen mahdollisimman varhaisesta asteesta ja sisältäen ammatillisen koulutuksen alkuvaiheen.
- (4) Osana tällaisia kokonaisvaltaisia strategioita edistävät kielitietoisuuden lisäämistä kouluissa ja koulutuskeskuksissa seuraavin keinoin:
 - (a) tukevat aktiivisesti oppijoiden liikkuvuutta muun muassa hyödyntäen EU:n asianomaisten rahoitusohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia;
 - (b) antavat opettajille mahdollisuuden tietyn kielen käyttöön omassa oppiaineessaan;
 - (c) vahvistavat koulunkäyntikielen taitoa perustana muulle oppimiselle ja koulumenestykselle kaikkien oppijoiden kohdalla, erityisesti maahanmuuttajataustaisten tai heikoista lähtökohdista tulevien oppilaiden kohdalla;
 - (d) arvostavat oppijoiden kielellistä monimuotoisuutta ja käyttävät sitä oppimisen resurssina esimerkiksi osallistamalla vanhempia ja paikallisyhteisöä kieltenopetukseen;
 - (e) tarjoavat mahdollisuuksia arvioida ja validoida kielitaitoa, joka ei kuulu opetussuunnitelmaan ja jonka oppijat ovat hankkineet muualla, esimerkiksi laajentamalla oppijan päättötutkintoon lisättävissä olevien kielten valikoimaa.
- (5) Tukevat opettajia, kouluttajia ja koulujen johtajia kielitietoisuuden kehittämisessä seuraavin keinoin:
 - (a) panostamalla kieltenopettajien pohja- ja jatkokoulutukseen laajan kielivalikoiman ylläpitämiseksi oppivelvollisuuteen kuuluvassa yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa
 - (b) ottamalla kielelliseen monimuotoisuuteen valmistautumisen mukaan perusopetukseen ja tukemalla opettajien ja koulujen johtajien jatkuvaa ammatillista kehittämistä
 - (c) tukemalla ulkomailla suoritettavia opintojaksoja kaikkien opetusalan tutkintoa suorittavien opiskelijoiden keskuudessa sekä kannustavat kaikkien opettajien ja kouluttajien liikkuvuuteen
 - (d) integroimalla oppimiseen liittyvän liikkuvuuden kaikkien kieltenopettajien koulutukseen niin, että kaikki vastavalmistuneet kieltenopettajat olisivat saaneet hyötyä vähintään kuuden kuukauden kokemuksesta ulkomailla opinnoissa tai opetustehtävissä
 - (e) suosittelemalla eTwinning-verkoston⁵⁸ käyttöä oppimiskokemusten rikastamiseksi kouluissa ja opettajien ja oppilaiden kielitaidon tukemiseksi.

⁵⁸

eTwinning on yhteisö, jossa opettajat esikoulusta keskiasteen oppilaitoksiin kohtaavat toisensa ja jota ylläpidetään suojatulla internet-alustalla: <https://www.etwinning.net>

- (6) Kannustavat innovatiivisten, osallistavien ja monikielisten opetusmenetelmien tutkimusta ja käyttöä, mukaan lukien digitaalisten välineiden käyttö sisällön ja kielen integroidussa opetuksessa.
- (7) Kehittävät menetelmiä eri opetuksen ja koulutuksen vaiheissa hankitun kielitaidon seuraamiseen, täydentäen olemassa olevaa tietoa kieltenoppimisen mahdollisuuksista.
- (8) Raportoivat olemassa olevien viitekehysten ja välineiden keinoin kieltenoppimisen edistämisen edistymisestä ja siihen liittyvistä kokemuksista.

SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI KOMISSION AIKOMUKSEEN

1. tukea tämän suosituksen jatkotoimia helpottamalla jäsenvaltioiden keskinäistä oppimista ja kehittämällä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa
 - (a) ohjeita siihen, kuinka kielten opetuksen ja arvioinnin voisi kytkeä yhteiseen eurooppalaiseen kielitaidon viitekehykseen⁵⁹
 - (b) näyttöön perustuvaa ohjausmateriaalia uusista oppimismuodoista ja niitä tukevista lähestymistavoista
 - (c) digitaalisia työkaluja kielten oppimiseen ja opetushenkilöstön ammatilliseen kehittämiseen kieltenopetuksen alalla, kuten verkossa avoimia massakursseja, itsearviointityökaluja⁶⁰, verkostoja, mukaan lukien eTwinning-verkosto ja School Education Gateway -portaalin Teacher Academy
 - (d) menetelmiä ja välineitä tukemaan kielitaidon seuranta Euroopan unionissa.
2. vahvistaa koululaisten ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuutta Erasmus+ -ohjelman puitteissa ja tukea soveltuvien osin Euroopan unionin rahoituksen, kuten Erasmus+, Horisontti 2020 -rahoituksen ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston käyttöä tämän suosituksen ja sen liitteen täytäntöönpanossa, rajoittamatta seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevia neuvotteluja
3. vahvistaa kieltenoppimista koskevaa yhteistyötä Euroopan neuvoston ja Eurooppalaisen nykykielten keskuksen kanssa innovatiivisten menetelmien edistämiseksi kielten opetuksessa ja oppimisessa sekä tietoisuuden lisäämiseksi kieltenopetuksen keskeisestä merkityksestä nykyajan yhteiskunnissa
4. raportoida suosituksen täytäntöönpanon seurannasta pääasiassa olemassa olevien viitekehysten ja välineiden avulla.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

⁵⁹ Perustuu kokemuksiin ja asiantuntemukseen, joita on saatu Euroopan neuvoston luodessa ja päivittäessä viitekehystä ja Eurooppalaisen nykykielten keskuksen ja komission soveltaessa tätä työtä opettajankoulutukseen yhteisesti rahoitettujen hankkeiden kautta: <https://relang.ecml.at/Home/tabid/4079/language/en-GB/Default.aspx>

⁶⁰ Tällä hetkellä Europass tarjoaa kielitaidon itsearviointityökalun, ja sen toimivuutta ja tehokkuutta tullaan arvioimaan osana uuden Europass-päätöksen täytäntöönpanoa. <https://europass.cedefop.europa.eu/documents/european-skills-passport/language-passport>